

του ετοιμάσουν το ξεινήριό του! Σε ποιά κατάσταση βρισκόταν εκείνη την εποχή μέσα σε κεινο το νοσοκομείο! Έτσι του φαινόταν πως κάτι έβραζε γύρω του, έβραζε αδιάκοπα κ' έβγανε άτμούς, γαλάζιους, άρωματισμένους, μεθυστικούς άτμούς... Και δλο πύκνωναν οι γαλάζιοι άτμοι και τού θόλωναν τὰ μάτια κ' έκαναν να φαίνεταν δλος ο κόσμος θαμπός και μακρινός.

Στην άρχή κάλυψε δυο μορούδες με τού στήθι τους άτμούς που τόν περικύκλωναν. Ύστερα παράτησε κάθε προσπάθεια, και παραδόθηκε με άπειρη άνακούφισι και με βαθειά ήθωνή. Έτσι, όπως έκανε, όταν ήταν παιδί και κολυβούσε στη μεγάλη καμάρα όταν ο μοίστρος ή ο γαρμπής εφούσκωναν τη λίμνη και κάτω όπό τη στενή καμάρα εθέριε το κύμα, έβρανε τὰ δυνατά του να περάσει την καμάρα αντίθετα πρὸς τη φορά τού κύματος... Ύστερα γύριζε άνάσκελα κ' άφινόταν στο ρεύμα: και τότε αισθάνονταν με άπειρη άνακούφισι και μιá βαθειά ήθωνή.

Έτσι και τότε... Στην άρχή άγωνίζονταν νά γίνη κύριος τών αισθημάτων του και τών σκέψεών του. «Τι ήταν αυτό που τού συνέβησε; Ποιά ήταν αυτή που τού θόλωνε τὰ μάτια και τὸ μυαλό; Ποιός ήταν επί τέλους αυτός που άφηνε να παρουσέρται από τὸ μαγικό κύμα που άνάβλυζε από τὰ γαλάζια της μάτια, τήν κρινόλευκη έπιδερμίδα της, τήν άπηνόσια φωνή της;» Ήταν σχεδόν γέροντας και είχε περάσει ως τότε μιá ζωή πολύ λογική και πολύ δετική. Ως τότε τις γυναίκες τις κατάρσασε σε δυο είδη, τις νοκοκώρες και τις σουλολόιδες. Ή Περμάχο ήταν ο τύπος τού πρώτου είδους, ή Μαριγνάκη ή τραγουδίστρια άντιπροσώπεσε τὸ δεύτερο είδος. Α υ τ ή όμως σε ποιόν από τούσ δυο τύπους του έπρεπε να τήν κατατόχη; Στην άρχή δέν έδίστασε... Σκέφθηκε μάλιστα κάποτε να τήν άγκαλιάσει και να τήν φιλήσει και να τής βάλη με τρόπο στο χέρι της ένα κατσιάρικο. Άλλά μόλις εκάθισε κοντά του και τόν έκοίταξε με τὰ μάτια της γεμάτα έμπιστοσύνη, τόν έκαμε να ντραπή για τή σκέψη του αυτή. Ένα τουλάχιστον έμάθαινε τίποτε κακό για τή Γεθσημανή! Άλλά όχι. Όλοι όσοι μιλούσαν για αυτή, μιλούσαν με σεβασμό και με κάποια κορυφή αντίπαθια, γιατί κανένας δέν μπορούσε νά κανηγή ή δι είχε έπιτύχη από αυτή και τήν παρακινή έρωτική εύνοια. Και βρισκανε, για παρηγοριά τους, να διηγούταν πως είχε βάλη στη θέσι τους και συνταγματάρχης και γιατρούς, κάποτε μάλιστα κ' έναν πριγκίπη που είχε έπισκεφθή τὸ νοσοκομείο και θέλησε νά τής δείξει τήν προτίμησή του. Τι ζητούσε λοιπόν ή αιγιματική αυτή γυναίκα από αυτόν τόν πιό γέρο, τόν πιό άσημαντον εκεί μέσα;

Μιά μέρα ένας νέος και άμορφος υπάλληχος έλαφορ πληγωμένος που πλυσίσε στο κρεβάτι του και τού άνοιξε κουβέντα, φάνηκε άν νάπαντοσε στην έρώρησι, που δέν τού είχε κάμη ως τόσο ο Γιαννάκος. — Λοχαγε μου, τού ειπε, έσύ είσαι από τα υροβόλα οί παράδες χτυπούν τη θάλασσα με τὰ σπαλικά; Φοβούνται τούς χτύπους και για νά ψλυτύνουν τρυπάνου στη γυροβολία μέσα και πιάνονται. Σάν τέτοια δουλειά μου φαίνεται πως θά πάθη και ή Άνατολίτισσα με σένα.

Τὸ περιεορ ήμο; ήταν δι ο Γιαννάκος σκέφθηκε τότε όχι να κλεισί τή γυροβολία και να πιόση τήν αυγομένη εκείνη μπάφα, αλλά να κλεισί άλαφορ τήν άγκαλιά του και να τής πη: — Έδώ είσαι άσφαλισμένη μη φοβάσαι κανένα, πρὸ πάντων μη φοβάσαι έμένα!

«Ω! και ποιά παλαβομάρα δέν είχε περάσει από τὸ μυαλό του τήν άλλόκοτη εκείνη εποχή! Έσφασε όμως και ή ώρα που έπρεπε όλα να τελειώσουν. Ο λοχαγός είχε αναλάβη πιά και ο άρχιτροπος παράγγειλε να τού ετοιμάσουν τὸ ξεινήριό του. Άλλά και τὰ πολιτικά είχαν ήσυχάση, και τὸ διάταγμα τής άποστατεύσεως είχε εκδοθή. Όλα τελείωναν. Η ζωή του θάβρισε σε λίγο και πάλι τόν παληό μονότονο και γαλήνιο δρόμο της. Έκει κάτω στην όμορφη πατρίδα, μιá πιστή ψυχή, που μόνον αυτόν είχε στον κόσμο, τόν έπεριέμενε άνυπόμονα. Και μαζί μ' αυτήν άγαπημένη συγγενείσ και φίλοι, άγαπημένες συνήθειες που προσορινα είχαν διακοπή και στο τέλος όλων ο Άτ-Λάζαρος με τὰ δενδρολίβανα, όπου άναπαύονταν οί γονεϊσ του, τάρβερφα του, τὸ μονάκιμο παιδι του.

«Ω! πόσο μελαγχολικά, άλλα και πόσο γαλήνια θάταν άλλοτε όλα αυτά! Τώρα όμως τίποτε από αυτά δέν τού φαινόταν δικό του. Ο δικός του ο κόσμος ήταν ο εύρύχωρος έκεϊνός θάλαμος εκείνο τὸ κρεβάτι που θά είχε δεχθή και έμελλε άκόμα νά δεχθή τούσους και τούσους έένους και άγνωστους!

Άμίλητος, άφηρημένος, με τὰ μάτια θαμπά, τήν άλλη μέρα ντύθηκε τή στολή του, ετοιμάσε τή βαλίτσα του και κάθισε στο παράθυρο κατά τόν κήπο, όσο να έλθη ή ώρα νά φύγη για πάντα. Έκει πού έβραλε τὸ χέρι στην τσέπη τού πανταλονίου του βρήκε τὸ μαύρο κομπολόγι που είχε αγοράσει από τόν καλόγηγο στην Καβάλα. Πώς τούσων καιρο δέν τού είχε θυμηθή, ενώ τόσο θά τού ήταν χρήσιμο στην άνάγκησ ού! Τὸ πήρε στα χέρια του και τὸ έπαιξε, ξεκοκαλίζοντας μιá-μιá τις χάνδρες του. Ήταν κοντά μεσημέρι. Ο θάλαμος σχεδόν άδειος. Ο καιρός βαρύς συννε-

φιασμένος. Τὸ μυαλό του σταματημένο, κ' ένας κόμπος κάθονταν στο λαμό του.

«Αν και γνώρισε τὰ βήματά της, που έπλησίαζαν, δέν έγύρισε νά κοιτάξη. Εκείνη πήρε ένα κάθισμα και κάθισε κοντά του και τόν έκοίταξε έμίλητη. Αύτὸς δέν τήν έκοίταζε. Είχε μέσα του μιá κακία για αυτή. Χωρίς αυτή, τώρα κ' αυτός θά συμμερίζονταν τή χαρά τών άλλων που λαγαρούσαν να γυρίσουν στα σπίτια τους, νά πολαύσουν τή σχεδόν άνέλπιστη ειρήνη.

«Άπλωσε τὸ χέρι της και τράβηξε σιγά-σιγά τὸ κομπολόγι. Αύτὸς τὸ άπρισε. Θυμήθηκε τότε τὰ λόγια του Χατζή, πως τὸ μαύρο κομπολόγι ήταν γρουσουζίκιο. Και μέσα στην κακία που αισθάνονταν για αυτή σκέφτηκε πολύ ταπεινά. Άν τού τὸ ζητούσε θά τής δίδινε, να πείση άπάντα της ή γρουσουζιά του. Και σάν εκείνη να διάβαζε τις σκέψεις του στο μυαλό του και θέλησε νά κάμη για αυτόν τήν τελευταία θυσία της, τού ειπε με φωνή πνιγμένη:

— «Έχει άξία αυτό τὸ κομπολόγι; Έκούσμε τὸ κεφάλι του άρνητικά. — Τότε άφισέ μου το.»

Ήταν ή πρώτη φορά τού τού μιλούσε σε ένικό, και αυτό τόν εκάραξε. Χωρίς νά τήν κοιτάξη της ειπε με φωνή σιγαλή: — «Φέρνε δυστυχία». Τού άπάντησε άμέσως: — «Τότε άφισέ το σε μένα. Μήν τὸ παίγης στο σπίτι σου.» Δέν αισθάνονταν τώρα καμμιá κακία, άλλα δέν τολμούσε ούτε να μιλήσει ούτε να τήν κοιτάξη, από φόβο μήν έσοπήσει ο πόνος του και γίνη γελοϊός.

Τότε ή Γεθσημανή έβγαλε από τήν τσέπη της άσρησ ποδιάς της ένα μικρό φιλιτσόνιο σουγιά, και τόν άνοιξε. Έπιασε με τὰ δυο της δάχτυλα τήν τρίτη χάνδρα και τήν παρουσίσε μαζί με τὸ σουγιά. Χωρίς να τού πη λέει συνεννοήθηκαν. Ο λοχαγός εκάραξε με τὸ λεπιδι βαθειά τήν χάνδρα τὰ άρχικά του γράμματα Ι. Τ. και τής έδωκε τὸ σουγιά και τὸ κομπολόγι.

Τάχα τι θά γίνονταν εκείνη τή στιγμή, άν δέν έμπαιναν στο θάλαμο τρεις άναρραγόντες που γύριζαν για τὸ ρεύμα;

Από κεινη τή στιγμή ως τήν ώρα που έφυγε από τὸ νοσοκομείο δέν έμειναν πιά μόνοι.

Τώρα ο καπετάν Γιαννάκος ήταν άδύνατο πιεί να θυμηθή όλα έμεσολάβησαν από τήν ώρα τού χωρισμοϋ του με ύστερα. Τού φαινόταν μάλιστα πως τίποτε δέν είχε συμβη σ' αυτόν, ίσως κάτι να είχε άκούσει πρὸ συνέβηκε σε άλλον. Ή μνημη του δέν καθάριζε παρά όταν έθανε στην κουβέντα που έκαμε, ύστερα από καιρό, με τόν καπετάν - Μιχάλη, τόν άπότογο συνταγματάρχη, εκεί που κάθονταν οί δυο τους στο Βελούχι μιá καλοκαιράτικη βραδεία και καπνίζανε τούς ναργιλέδες τους.

Τι καλύτερος άνθρωπος αυτός ο καπετάν-Μιχάλης! Πώς τού έχρονταν όλα βολικά! Μαζύ είχαν καταταχθή στο στρατό και τὰ γράμματα ίσα τὰ έβρανε, και τὸ μπορούσι δέν τού είχε μνησική ο καπετάν-Μιχάλης. Τι σημαίνει όμως; Νά, που αυτός είχε άπονοεί ήμο; Είχε γυναίκα, παιδιά καλά, ύπόληψι. Φορούσε μάλιστα και στρατιωτική στολή καινούργια κ' ο φρουροσχος δέν τού εκανε καμμιά παρατήρησι. Γιατι νά μήν έξη κέρια και να μη διηγούται άτέλειωτα έρωτικά παρθομάματα! Και πόσα δέν είχε ο καλοτυχισ! Χριστιανές, τουρκάλες, όθρες. Παντρεμένες, χήρες κ' άνύπαντες! Άρχόντισσες και προσφυγοπούλες. Κάθε μιá με τόνομά της και τὰ περιστατικά της, περνούσαν άράδα στις κουβέντες του.

Και τότε πως τού ήθε κ' αυτός—σπάσιμο ήθελε τὸ κεφάλι του— για νά πη τάχα κάτι κ' αυτός, και διηγήθηκε τήν ιστορία τού νοσοκομείου. Τη διηγήθηκε όπως ήταν, και τελείωσε με τήν ίδια έρωτήση που εκανε πάντα στον έαυτο του κάθε φορά που τή θυμότανε: «Σάν τι γόρευε από μένα μιá τέτοια γυναίκα;...»

(Τὸ τέλος στο προσεχές)

ΚΟΥΒΕΝΤΟΥΛΕΣ

Ή μουσικοσπερις τού μεγάρου τών Χ. βρισκεται πρὸς τὸ τέλος της. Ή οικοδέσποινα παρακαλεσι τόν διακεκομμένο καλλιτέχη τού Μελοδραμάτος Β. να τούς τραγουδήσει άκόμη ένα τραγούδι.

— Έδχαριστος, της άπαντά έκεϊνός, με ενε πολύ άγά. Ίσως τὸ τραγούδι μου ν' άνηγορήσει τούς ένοιούκους τού καπιάτωματος...

— Μπá, καθένας με τή σειρά! σπεύδει να τόν καθησυχάση ή οικοδέσποινα. Και αυτοί έχουν ένα συλλι που δέ μίς άφίνει να κοιμηθόμε με τὰ γαργιματά του...

Στὸ Σχολείο. Ένας μαθητής ψυθούριζε στο αυτι τού διπλανού του: — Ο καινούργιος μας δάσκαλος ενε βλάκας με δίπλωμα! Οδάσκαλος, ο όποιος εκείνη τή στιγμή είχε κάνει μιá έρώτησι στην όποια κανένας από τούς μαθητάς δέ μπόρεσε ν' άπαντήση, τόν βλέπει πού κρυφοψυθούριζε στο διπλανό του και νομίζοντας πως ήθελε ν' άπαντήση στην έρώτησή του σπεύδει να τόν ένθαρσώνη: — Μη φοβάσαι, παιδι μου, τού λέει, πές δυνατά αυτό που ειπες... Ποιός έβρει, μορφε!... να ενε σωστό!...

